

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Mishnayot

‘im perushe ... Rabenu ‘Ovadyah mi-Berçinorah ve-Tosfot Yom Tōv ...
Ve-elu nitosfu ... kol ḥilufe girsa’ot, mar’eh meqomot ba-Rambam u-ve-Ṭur
ve-Sh.‘A ... u-mar’eh meqomot ba-Shas

Seder Zera‘im

Berçinorah, ‘Ovadyah ben-Avraham mi-

Dihrenfurç, 543 [1782 oder 1783]

מירוכב תכסמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11109

בכל מקום ואפי' בח"ל דכתיב (ויקרא כ"ד) ולחם וקלי וקרמל
 לא תאכלו וגו' בכל מושבותיכם : והעירלה הלכה למשה מסיני
 שאסור בח"ל ואפי' ב ספקה מותר טעם נאמרה ההלכה למשה
 כסיני מיהיה ספקה מותר בח"ל : והכלאים מדברי סופרים
 דוקא כלאי הכרם טוין דבארץ
 סמירי והסורי בהג' מן התורה
 בח"ל גזרו בה רבנן אבל כלאי
 זרעים דבארץ שרו שהנחה בח"ל
 לא גזרו בהו רבנן : והרבנות
 האילן אסורה בח"ל מן התורה דכתיב (שם י"ט) בהמתך לא
 תרביע כלאי' : שדך לא תורע כלאי' : מה בהמתך בהרבעה אף
 שדך בהרכב' ומת בהמתך בין בארץ בין בח"ל אף שדך בהרכב'
 בין בארץ בין בח"ל : סליק מסכת עירלה :

דף ל"ח . וכן כתב הרמב"ם בסדק י' מהל' מאכלות אסורות :
 החדש אסור בכל מקום ובירושלמי קאמר דמתניתין כרבי
 אליעזר דסוף פרק קמא דקדושין . הר"ש ועיין
 מה שכתבתי אני שם כסייעתא דשמיא . וכן מה שכתבתי
 במשנה ד' פ"ז דמסכת תמורה :
 והכלאים מדברי סופרים .
 רבינו עובדיה מברטנורה
 מה בהמתך בין בארץ בין בח"ל
 מותרא דשמואל סוף פרק קמא דקדושין דף ל"ט ופירש רש"י
 דהא חובת הגוף הוא :
 סליק מסכת עירלה

כבר כתבתי טעם סיפורה אחר עירלה בריש מסכת עירלה . עיין עליו :

מסכת בכורים

מסכת בכורים

פרק א י"ט מביאין בכורים וקורין . מקרא בכורים
 מארמי אובד לבי עד סוף הפרשה :

והכריך לתוך של יחיד . שחפר גומא והטמין יחור של אינן
 בתוכ' וכסהו בעפר והוציא ראש היחור לתוך שדה חבירו

או ברשות הרבים . וכן אפי'
 הטייעה עומדת בתוך של חברו
 או ברשות הרבי' והוציא ראש
 היחור בתוך שלו אינו מביא
 כדמפרש בסמוך לפי שאין כל
 הגדולים מאדמתו : ודרך היחיד
 או דרך הרבים באמצע . כגון
 שיש לו שתי גנות משני לדי
 הרבים אינו מביא שאין כל
 הגדולי' מאדמתו : כזה מביא :
 כיון שיש לו רשות לתעשות כן
 שמוחר לעשות חלל תחת רשות
 הרבי' כשאינו מוזהר לרבי כלום
 אדמתך קרינן ביה ומכל מקום
 סבר רבי יהודה שאפי' שמיא
 אינו קורא . ואין הלכה כרבי
 יהודה : ב הארסיין . מקבלין
 אפ' השדה לחמשה לשליש
 ולרביע : חכורות . זקבל את
 השדה דבר קלוב . כך וכך
 פורים לשנה . בין שהיא עושה
 הרבה . בין שהיא עושה מעט :

פרק א ודרך היחיד ודרך הרבים . מפורשים בריש
 פרק ב' דפאה :

רבי יהודה אומר כזה מביא . פירש הר"ב שמוחר לו
 לעשות חלל תחת רשות הרבים וכו' . ואף על פי

שמביא אינו קורא ומפרש הר"ש
 בשם הירושלמי דרבי יהודה
 אהיא כר' אליעזר דסוף פרק
 זקת דמחיר לעשות חלל תחת
 רשות הרבים כדי שתהא עגלה
 טעונה אבנים מהלכת . ומסיק
 דמחיר לעשות חלל אינו שלו
 לעולם . ואם בא אחר להשתמש
 באותו חלל שתחת רשות הרבים
 כל הקודם זכה . הלכך מביא
 ואינו קורא . ע"כ . ומכל הליון
 דרבי יהודה לא כליג אלא בדרך
 הרבים באמצע . אבל לא בדרך
 היחיד :

ג ולא מויתבי שמן שאינם מן
 המזבח . פירש
 הר"ב דכתיב . זית שמן זית
 אגורי
 מביאין בכורים חוץ משבעת המינים . לא מתמרים שבהרים . ולא מפירו'
 שבעמקים . ולא מזיתי שמן שאינם מן המזבח .

מסכת בכורים

פרק א י"ט מביאין בכורים וקורין . מביאין

ולא קורין . ויש שאינן מביאין

אלו שאינן מביאין . הגומע לתוך שלו .

והכריך לתוך של יחיד . או של רבים . וכן

המכריך מתוך של יחיד . או מתוך של

רבים . לתוך שלו . הגומע לתוך שלו .

והכריך לתוך שלו . ודרך היחיד ודרך

הרבים באמצע . הרי זה אינו מביא . רבי

יהודה אומר כזה מביא : ב' מאיזה טעם

אינו מביא . משום שנאמר (שמות כ"ג)

ראשי בכורי אדמתך יעד שיהיו כל הגדולין

מאדמתך . הארסיין והחבורו' והסקריקון

והגולן אין מביאין מאותו הטעם . משום

שנאמר ראשית בכורי אדמתך : ג' אין

מביאין בכורים חוץ משבעת המינים . לא מתמרים שבהרים . ולא מפירו'

שבעמקים . ולא מזיתי שמן שאינם מן המזבח .

א מ"י פ"י תה'
 מחלו' אסורות
 ס"ג קדושין לה'
 ב שם הלכה'
 ג שם הלכה'
 ד קדושין לט'
 ה מ"י פ"ב פ"ט'
 זכור ס' ט"י
 ו שם הלכה יב'
 י פסחים נג'
 יא מכות פד מ"י'
 יב שם הלכה יג'
 יג שם הלכה יד'

הורג נפשות ונותן לו קרקע כדי שלא יהרגו . ולשון סקריקון שא קרקע וכתיבני .
 מחיל ליה דסבר האידנא לשקול ולמחר תבענא ליה כדינא : ג אלא משבעת המינים . דכתיב (דברים כ"ו) מרהיטת ולא כל ראשית
 שאין כל הסירות חייבים בבכורים אלא שבעת המינים שנסתבחה בפן ארץ ישראל חטה ושעורה וכו' ודבש הוא דבש תמרים :
 מתמרים שבהרים ופירות שבעמקים . לפי שהגרועין . ולא מזיתי שמן שאינם מן המזבח . דכתיב (שם ט') זית שמן זית אגורי
 שבאים עליו גשמים והוא אגור שמנו לתוכו והוא מזבח ומשונה :

אגורי שבאים עליו גשמים וכו' . לא שוחו היתים שבאים
 עליהם גשמים והם פולטים שמנם . הר"ש מן הירושלמי :
 ולא קבלו מהם עיוניה שבבבתי בסוף מסכת חלה :
 ד הגר מביא ואינו קורא . כתב הר"ב בשם הרמב"ם

אין מביאין בכורים קודם לעצרת . דשתי הלחם שמיביאין
 בעצרת אקרו בכורים וכס מחירין החדש במקדש : ד שאינו
 יכול לומר אשר נשבע לאבותינו לתת לנו שאין אבותינו מישראל
 והגרים לא נטלו חלק בארץ . ורמב"ם כתב שאין הלכה כמשנ'

שאונה הלכה דאברהם נקרא אב
 לכל העולם . ומסיים הרמב"ם
 לפי שהוא למדס אמונה ע"כ .
 אבל כ"ע מודו ללא נחלקה
 הארץ לגרים . וזה ביאר במבוא
 משעס דשנבע' שנסבע לאברהם
 היתה קודם שנקרא אברהם :
 ואם היתה אמו מישראל .
 לשון הר"ש בירושלמי
 סריך כלום נשבע לנקבות ולא
 משני מידי . ושם לא חס לשנויי
 דלאו פירכא היא ע"כ לשוני .
 וכינוי טעמא דלאו פירכא היא
 דאף עלגב דלאמו לא נשבע
 (כדפירש במשנה דלקמן)
 לאבי אמו שהוא מישראל נשבע
 ועוד כעצמך דשבעה
 דלאבותינו ליוצאי מצרים או
 לבני הארץ היתה . חי כתי
 לאברהם לנחמך ויצק ולא
 אבות המביאים מתם :
 ה ואפילו עד עשרה
 דורות . ונראה
 לי דלאו דוקא אלא כמו שאמר
 במדור עד דור עשירי ופירושו
 עד עולם ככה נמי דכונתיה
 ולשון הרמב"ם בפרק י"ט
 מהלכות אסורי ביאה אפילו
 לאחר כמה דורות :
 והאשה פירש הר"ב שלא
 נחלקה הארץ

"אין מביאין בכורים קודם לעצרת . אנשי
 הר צבועים הביאו בכריהם קוד' לעצרת .
 ולא קבלו מהם מפני הכתוב שבתורה .
 (שמות כ"ג) וחנהקציר בכורי מעשך אשר
 תזרע בשדה : ד אלו מביאין ולא קורין
 הגר מביא ואינו קורא . שאינו יכול לומר
 אשר נשבעה' לאבותינו לתת לנו . ואם
 היתה אמו מישראל מביא וקורא . וכשהוא
 מתפלל בינו לבין עצמו אומר אלהי אבות
 ישראל . וכשהוא בבית הכנסת אומר
 אלהי אבותיכם . ואם היתה אמו מישראל .
 אומר אלהי אבותינו : ה' ר' אליעזר בן
 יעקב אומר אשה בת גרים לא הנשאת
 לכהונה . עד שחאהאמה מישראל . אחד
 גרים ואחד עבדים משוחררים . ואפילו עד
 עשרה דורות . עד שיתהא אמן מישראל .
 האפטרופים . והשליח ידועבד . והאשה
 וטומסום . ואנדרוניוס . מביאין ודא
 קורין שאינן יכולין לומר אשר נחת לי
 ה' : ו' הקנה שתי אילנות בתוך של
 חבירו . מביא ואינו קורא . רבי מאיר
 אומר מביא וקורא . יבשהמעין . נקצץ
 האילן . מביא ואינו קורא . רבי יהודה
 אומר מביא וקורא . מעצרת ועד הוצג
 מביא וקורא .
 מן

ו' אלא הגר מביא וקורא ומבי
 למימר לאבותינו לתת לנו משני
 שהארץ נתנה לאברהם והוא אב
 לגרים כמו לישראל דכתי (בראשי'
 י"ו) כי אב המון גוים נתמיד
 ודרשיק ביה לשעבר הית אב
 לארם עבשיו אתה אב לכל
 העולם . וכשהוא מתפלל בין
 בינו לבין עצמו . בין בבית
 הכנסת אומר אלהי אבותינו אפי'
 אין אמו מישראל . ה' לא תשגח
 לכאונה . דכתי (ביחוקאל מ"ד)
 מזרע בית ישראל יקו להם
 נשים [וכשמה] מישראל קרינה
 בה מדוע ישראל דמשמע ואפי'
 מקצם זרע . והלכ' כר' איעזר בן
 יעקב לכתחלה אבל בדיעבד אם
 נשא אין מוסיאין אותה ממנו
 ובניו כשרי אפילו להיות כהני'
 גדולים : האפטרופוס : הממונה
 על היתומי בין שמהו ב"ד בין
 שמהו אבי היתומי . אפטרופוס .
 אבי הקטני בשלשן רומי קורין לאב
 פאטרי ולקטני פוס : והשליט
 שלקטן משחלה לשלמן ביד אחר
 או מצי למשלחיהו . אבל לקטן
 להביאין הוא עצמו לא מצי
 למשלחיהו שכל בכורים שגראו
 לקריאה אינן נתינים לא בקריאה :
 ובאשה . אבל אסיס לה בעל
 בעלה מביא וקורא דכתיב
 דברים כ"ו) אשר נתן לך ה' אלהיך ולביתך
 מלמד שאדם מביא
 בכורי אשתו וקורא : שאין יכולין לומר אשר נתת לי . שלא
 נחלקה הארץ לנקבות . וכתוב (במדבר כ"ו) איש לפי מקודו
 עד שיהיה ודאי איש : ומביא ואינו קורא . מכסף ליה לתנא
 קמא חי קנה קרקע או לא . הלכך מביא מספק ואינו קורא
 מספק . ודוקא שתי אילנות . אבל שלשה אילנות כולו עלמא
 מודו דקנה קרקע . ומביא וקורא כדסגן בסוף פרקין : ר"מ או'
 אביא וקורא . דסבר הקונה ב' . אילנות נמי קנה קרקע
 שתמתיים וחולה להם כמלא אורה וסלו . ואין הלכה כרבי
 מאיר : יבש המעיין . שאילן חי וגדל ממנו . ונקצץ האילן .
 והוא שיש ונקצץ קודם שהפריש בכורים . אבל אם הפריש
 קודם הואיל ונראה לקריאה ונדמו ירקבו : רבי יוחנן אומר
 מביא וקורא . כיון שהקרקע קיים לא תיש לאילן . ואין
 הלכה כר"י :
 מן

לנקבות . ובן פירשו הרמב"ם והר"ש . וכוונתו לפסוק לאו
 בשורם חלוקה לקחו אלא בשורם ירושה . כמו שעל ידי זה
 צווה לדורות והעברתם את חלקו וגו' :
 וטומסום ואנדרוניוס . וכתב הר"ב וכתוב איש לפי
 מקודו וכו' . תמיהני דככל דוכתי אישעשו
 מכח ספק . ובמתימין דלקמן נמי תמועטין קונה שני
 אילנות מתחם ספק :
 ו רבי מאיר אומר וכו' . מה שכתב הר"ב ז"ל כמלא
 אורה וסלו ענינו כבבתי בסוף פרקין . וסירוש
 מלא אורה כתבתי במשנה ד' פרק ה' דבבא בתרא :
 יבש המעיין וכו' . מה שכתב הר"ב ביבא דנראה ונדמו ירקבו .
 וכן כתב הר"ש . ועיין במשנה דלקמן ומ"ש שם : ד' יבד'
 אומר כתב הר"ב אין הלכה כר' יהודה עיין מ"ש במשנה ב'
 פרקו דברכות :
 מן

יא מביא וקורא דבסמס קונה קרקע שמחתיקין וחוצה לכן וכדפירש הר"ב במשנהו בדרכי מאיר וחוצה לכן כמלוא אורה וסלו וברייתא ומימרא בפרק

הספעה דף פ"ג ופירש רשב"ס מחתיקס מחק עקר
 א סמס הלכה י
 ב נישק חב"ב האילנות והנוסות ובניהם
 ג סמס יח
 ד סמס יח
 ה סמס יח
 ו סמס יח
 ז סמס יח
 ח סמס יח
 ט סמס יח
 י סמס יח
 יא סמס יח
 יב סמס יח
 יג סמס יח
 יד סמס יח
 טו סמס יח
 טז סמס יח
 יז סמס יח
 יח סמס יח
 יט סמס יח
 כ סמס יח
 כא סמס יח
 כב סמס יח
 כג סמס יח
 כד סמס יח
 כה סמס יח
 כו סמס יח
 כז סמס יח
 כח סמס יח
 כט סמס יח
 ל סמס יח
 לא סמס יח
 לב סמס יח
 לג סמס יח
 לד סמס יח
 לה סמס יח
 לו סמס יח
 לז סמס יח
 לח סמס יח
 לט סמס יח
 מ סמס יח
 מא סמס יח
 מב סמס יח
 מג סמס יח
 מד סמס יח
 מה סמס יח
 מו סמס יח
 מז סמס יח
 מח סמס יח
 מט סמס יח
 מם סמס יח
 מנ סמס יח
 מן סמס יח
 מו סמס יח
 מז סמס יח
 מח סמס יח
 מט סמס יח
 מם סמס יח
 מנ סמס יח
 מן סמס יח

בכורים מעבר הירדן ואין הלכה כרבי יוסי הגלילי :
יא הקונה ג' אילנות בסמס ולא פירש אם קנה קרקע אם לאו מביא וקורא דבסמס קנה קרקע שמחתיקין וחוצה לכן אבל פזות מג' אילנות בסמס לא קנה קרקע ורבי מאיר פליג ואמר דאף שני אילנות

נמי קנה קרקע ואין הלכה כרבי מאיר : אף בעלי ארסוס ומכירות מביא וקורא : לסבר רבי יהודה ארס ומכר יש לו קנין בארץ כאלו יש לו חלק בה ואין הלכה כר"ע :

פרק ב התרומה והבכורי

עליהם מיתא זר האוכל בתמיד חייב מיתה בידו שמים דכתיב בתרומה (ויקרא כ"ב) ומתו בו כי ילקחו וכו' ובכורים חקרו תרומה לאמר מר תרומת ידך אלו בכורים שנאמר כהן (דברים כ"ו) ולקח הכהן הטעם מידך וחומש האוכל שוגג משלם קרן לבעלים וחומש לכל כהן שיראה : ואסורים לזרים : במס ה"א שנויה דכיון שחייבין עליהם מיתה וחומש פשיטא שאסורים לזרים ולר' יוחנן

דאמר חזי שעור אסור מן התורה מניין למימר דתנן אסורים לזרי לחזי שעור שהוא אסור מן התורה ואין בו לא מיתה ולא חומש והן נכסי כהן שיכול למכרו ולקח בהן עבדי וקרקעות ובהמה טמאה ועולי צאה ומאח"כ נתעברו במאה של חולין : וטעויה רחוקת ידו' הבא ליגע בהן צריך ליטולידיו תחל שסת' יד' פוסלת את התרומה וכו' נמי חקרו תרומה : וסעבר שמיטמא טעבל אינו אוכל בתרומ' עד שיעריב שמשו דכתיב (ויקרא כ"ב) וכל השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשי' וכו' הדין לבכורי' משא"כ במעשר דשרי לזרי' ואסור לקנות בדמי מעשר שני בהמה טמאה ועבדים וקרקעות וטעבל ברוב היבא דאין לו מתירין והנוגע בו אין טעון רחיצת ידים ואין צריך הערב שמש להעלותן לירושלים דכתיב (דברים י"ב) והבאתם שמה עולותיכם וזבחיכם מעשרותיכם ותרומת ידכם ודרשין

תרומת ידכם אלו הבכורים וטעוניה דדו' במעשר כתיב (שם כ"ו) ומרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן הבית ובבכורים כתיב (שם) וענית ואמרק לפני ה' אלהיך ארמי אבד אבי ואף על גב דבתרומה נתיבעין דדו' כדאמרין וגם נתחוללו' זו תרומה ותרומת מעשר מיהו מעשר ובכורים מעשר לבדו : או בכורים לבדן טעוניה דדו' ותרומה חי לית ליה אלא תרומה לבדה אינו טעון דדו' ואסורין לאונן במעשר כתיב (שם) לא אכלתי באוני ממנו : ובכורים באמר (שם) ושמת בכל הטוב : מלמד שאסורים לאונן : ורבי שמעון מתיר : בכורים לאונן דתרומה קרנהו רחמנא ותרומה שריא לאונן : ומייבי' בביעור לבשרן מן העול' לכוף ג' שנים נדכתיב בפרשת מעשר (שם) בערתי הקדש מן הבית ומשנת נמי בכורים מדכתיב הקדש' הקדש האמור למעלה : אלו בכורים שנאמרו בפרשה שלמעלה : ור"ש סוטר : בכורים מן הבעור אלא יתנו לכהן דתרומה קרנהו רחמנא ותרומ' אי' לבער מן העולם : ואסורים מעשר שני ובכורים שנתעברו בחולין אסורים תערוגתן ככל שהוא ואין עולי צא' ומאה : מלאכול בירושלים כלו' אם נתעברו במעשר שני און הבכורים בעוד שהן בדרך ירושלים או אסורים : תערוגתן

ורבש : יא הקונה שלשה אילנות בתוך של חברו מביא וקורא רבי מאיר אומר אפי' שנים קנה אילן וקרקעו מביא וקורא רבי יהודה אומר אף בעלי ארסו' וחכירות מביאין וקורין :

פרק ב התרומה והבכורים חייבי עליהן מיתה

וחומשי ואסורים לזרים והם נכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעוניה רחיצת ידים והערב שמש : הרי אלו בתרומה ובבכורים מה שאין כן במעשר : כ' יש במעשר ובכורים משא"כ בתרומה : שהמעשר והבכורים טעונים הבאת מקום : וטעוניה וידו' ואסורין לאונן : רבי שמעון מתיר : וחייבין בביעור : ורבי שמעון פוטר : ואסורין כל שהן מלאבור בירושלים : וגדוליהן

במה שאין כן במעשר וכו' : מ"ש הר"ב וטעל ברוב היבא דאין לו מתירין : עיין בפירוש הר"ב דבמשנה דלקמן) ומה שכתב הר"ב דאמרין טעל ועלה וכו' בנגעים סרק יד' משנה ג' : ואף על גב דהתם לא נשנה בלשון הזה הנה בפרק הערל דף ע"א : ובפ' תנוקת ע"א כל שעה ל"ה : הוצאה בלשון הזה : ב ואסורין בכל שהן בסוף פ"ו מה' מעשר שני כתב הרמב"ם אם נתעברו בירושלים אסורים ככל שהן במנין : וגרסת כסף משנה כמנין : וכתב דהכי פירושו כמו שאוסר דבר שבמנין : ע"כ : ולי נראה שגרסתו וגם גרס' הספר שניהם נעוה סופר' וצריך להיות במנין ולא סוקי בשאינו מינו דטעל : וכן לשונו בבכורים פ"ד ס' ט"ז וטעם הדבר מבואר בהלכות מאכלות אסורות פט"ו : וגדוליהן

תרום ידכם אלו הבכורים וטעוניה דדו' במעשר כתיב (שם כ"ו) ומרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן הבית ובבכורים כתיב (שם) וענית ואמרק לפני ה' אלהיך ארמי אבד אבי ואף על גב דבתרומה נתיבעין דדו' כדאמרין וגם נתחוללו' זו תרומה ותרומת מעשר מיהו מעשר ובכורים מעשר לבדו : או בכורים לבדן טעוניה דדו' ותרומה חי לית ליה אלא תרומה לבדה אינו טעון דדו' ואסורין לאונן במעשר כתיב (שם) לא אכלתי באוני ממנו : ובכורים באמר (שם) ושמת בכל הטוב : מלמד שאסורים לאונן : ורבי שמעון מתיר : בכורים לאונן דתרומה קרנהו רחמנא ותרומה שריא לאונן : ומייבי' בביעור לבשרן מן העול' לכוף ג' שנים נדכתיב בפרשת מעשר (שם) בערתי הקדש מן הבית ומשנת נמי בכורים מדכתיב הקדש' הקדש האמור למעלה : אלו בכורים שנאמרו בפרשה שלמעלה : ור"ש סוטר : בכורים מן הבעור אלא יתנו לכהן דתרומה קרנהו רחמנא ותרומ' אי' לבער מן העולם : ואסורים מעשר שני ובכורים שנתעברו בחולין אסורים תערוגתן ככל שהוא ואין עולי צא' ומאה : מלאכול בירושלים כלו' אם נתעברו במעשר שני און הבכורים בעוד שהן בדרך ירושלים או אסורים : תערוגתן

תערוצתן בכל שהוא מלאכול בתורת חולין משו' דהוי דבר שיש לו מחויבין הואיל ויכול לאכול התערוצת כלה במקומה אבל מעשר שני ובכורים שנאמר ערבו בחולין חוץ לירושלים אינן אוסרין בכל שהוא הואיל ויש תורת להעלותן לא מקרי דבר שיש לו מחויבין: וגדוליהם אסורים

תערוצות של מעשר ובכורים שזרעם וזמחו וגדלו אהן הגדולים נמי אסורים לאכול בתורת חולין אם זרעו וגדלו בירושלים ואסורים תערוצתן בכל שהוא כיון שיכולים לאכול במקומם אף לורים ולבהמה מעשר שני ובכורים שאוסרין תערוצתן בכל שהוא וגדוליהן נמי דאסורין אף לורים ולבהמה אסורים אס תערוצת לזרים ואם מעשר הוא הוכר את התערוצת לבהמה דלא תימא דוקא לענין

ליאכל חוץ לירושלים הוא דאסורים בכל שהוא דלהאי מלמא חשיבו דבר שיש לו מחויבין וכיון שיכול לאכלן במקומם בירושלים אפילו באלף לא בעיל אבל לאסור התערוצת לזרים ולבהמה דאסור זרות ובהמה אין לו מחויבין סלקא דעתך אמינא דלא יאסרו תערוצתן בכל שהוא קמשמע לן דכיון דחל על התערוצות שם בכורים ומעשר ליאסר לאכלן חוץ לירושלים חל נמי לענין זה ליאסר לאכול לזרים אם הם בכורים או לבהמה אם היא מעשר ור"ש מחיר אגדוליהן לבד קאי דסבר כזר בטלים הם אבל בתערוצת ענמו מודה רבי שמעון ואין הלכה כר"ש בכלה מתעניין: מה שאין כן בתרומה שכל הדברים הללו אינן נוהגים בתרומה: ג אוסרין את הגורן אסור לאכול מהבואה שבגורן עד שיפריש תרומה ומעשרות אבל בכורים אין אוסרין: ויש להקן מעור תרומה יש לה מעור מדרבנן א' מחמשים אבל בכורים אין להם מעור אפי' מדרבנן: ונוהגים בכל הפירות מדרבנן ובכורים אין באין אלא משבעת המינין: בפני הבית ושלא בפני הבית ובכורים אין אלא בפני הבית בלבד דכתיב וזהו (דברים לו) והביחו לפני מזבח ה' אלהיך אם אין מזבח אין בכורים: ובאריסות ובחכירו' וכו' מסורס לעיל בריש פ"ק ובכורים אינן באין אלא ממי שהקרקע שלו מן הדין דכתיב (שם ח ב) בכורי אדמתך: ד נקטים בתחוב לקרקע דכתיב (במדבר ח) בכורי כל אשר נאולכם בשעה שהם מחוברים בארץ בכורים הם והכי תנן לקמן יורד אדם לתוך שדהו

נחלה נוהג בפני הבית ושלא בפני הבית אף מעשר ראשון נוהגת בפני הבית ושלא בפני הבית עוד שם בפרשת ראה רבי שמעון אומר וכול יהיה אדם מעלה מעשר שני בזמן הזה ואוכלו ודיקוהו וכו' תלמוד נומר ואכלת לפני ה' הלהיך במקום אשר יבחר מקום מעשר שני לבכור מה בכור

וגדוליהן אסורים וכו' אף לזרים וכו' מה שאין כן בתרומה ותימה דבמשנה דף פ"ט לתרומות תנן גדולי תרומה תרומה וכו' והר"ש מפרש למתני' בענין אחר שפירש הר"ב ופרמ"ט ומיישב לזה בדוחק ולכן לא רציתי להעתיקו

וגדוליהן אסורים מלאכול בירושלים אף לזרים ולבהמה ר"ש מתיר הר"א במעשר ובבכורים ימה שאין כן בתרומה: ג יש בתרומה ומעשר מה שאין כן בבכורים: שהתרומה והמעשר אוסרין את הגורן ויש להם שעור ונוהגין בכל הפירות בפני הבית ושלא בפני הבית ובאריסין ובחכורות ובסקריקון ובגולן הר"א בתרומה ובמעשר מה שאין כן בבכורים: ד ויש בבכורים מה שאין כן בתרומה ובמעשר: שהבכורים נקנין במחובר לקרקע

בס התוספת בפרק כל שעה דף ל"ד לא הבינו המשנה כפירושם והקשו קושיא זו ותירונו דלזרים דמתניתין פירובו עכו"ם ושכן השמע בירושלמי וגם זה דוחק ויש לפירו' הר"ב והרמב"ם סעל מן הירושלמי כמו שכתב הכסף משנה בפרק ד' מהלכות בכורים ואזלא לה מ"ש הר"ש דלא משני הכי בירושלמי ולענין התימא נראה לי דלאו קושיא דהא מאי דפני אף לזרים נפרש אף על פי שנשאר אסור לזרים (וימא) דהוי כגדולי תרומה שאסורים לזרים ולא לזרים אחריו כמ"ש

בסמך) וא"כ עקר הדין השני אין זה ששונה לזרים לא עקר הדין דגדוליהן אסורים הוא ששונה עליו מה שאין כן בתרומה וזה אמת דהא גדולי תרומה תרומה מפרש בירושלמי וסקרו הרמב"ם בפרק א' מהל' תרומה סי' כא דוקא לזרי' אבל לשאר דברים הרי הן כחולין לכל דבר כגון להתחייב בלקט שכחה ופאה ומעשרות וכן הביאו תוס' דפרק כל שעה תוספת' דתני גדולי תרומה הרי הן כחולין והביאו הך ירושלמי לתרומה: ג אוסרים את הגורן עיין בפרק קמא דמעשרות משני ה' ו' וזרים פרק ב': ויש להם שעור פירש הר"ב מדרבנן א' מחמשים אבל בכורים אפילו מדרבנן אלא וכן משמע לשונו במשנה ה' ובפרק קמא דפאה מפרש דבכורים אין להם שעור דלא נתנה בהם התורה שעור משמע דאלו מדרבנן יש להם שעור וכן כתב הרמב"ם בפרק ב' מהלכות בכורים דדגריהס לרף להפריש א' מחמשים וכתב בכסף משנה שהוא מהירושלמי דריש פ"ג ודחכו משמע בגמרא דידן בכרך ראשית הגז וע"ש דף קל"ז ולמה שכתבתי בריש פאה בשם רש"י דשעור תרומה רחווה בפסוקים יש לומר דהכי קאמר דתרומה יש לה שעור מדרבנן בדרך אסמכתא: בפני הבית ושלא בפני הבית עיין בפירוש הר"ב בסוף מסכת שקלים ונספרי פרשת קרח כל תרומת הקדשים וגו' נתתי לך ולבניך ולבנותיך להק עולם עד שיבג הדבר לדורות עוד שם נתתי ללוי לנחלה למה נאמר לפי שהוא אומר ולבני לוי הגה נתתי אין לי אלא בפני הבית ש' א בפני הבית מניין ת"ל לנחלה מה

מ"ח פ"ט חס
תפסר ה"א
ב סס פ"ה ה"א
ומב מה' תרומה
ה"א ב' כ'
ג' פ"ה חס
תרומות ומע
ה' תפסר
ר' ת"י פ"ה חס
ת"י פ"ה חס
ת"י פ"ה חס
ה"ח פ"ה חס
כ"ד פ"ה חס

בכורים פרק ב

אינו נאכל אלא בפני הבית אף מעשר שני אינו נאכל [לא]
 בפני הבית : ד ועושה אדם כל שדה בכורים : כתב
 הר"ב דכתב בכורי כל מראשית כל : ובירושלמי דכתב
 ראשית כל בכורי כל : והכי מיייתי ליה הר"ש ביום מסכת
 פאה : וכן ראוי להיות שכן הוא
 ביתוקאל סימן מ"ד ל' :

והיבב באחריות : כדתנן
 בפ"ק משכס ט' :
ולבנה פירש הר"ב דכתב
 ופנית בבקר הא כל
 פירות וכו' : ירושלמי וקרא
 גבי פסח כתב וילף ליה כל
 פירות וכו' : וכן בירושלמי אמר
 ר' זונה הא דליתמא בשאינעמאן
 קרבן אבל שני עמאן קרבן בלא
 כך טעון לבנה מחמת הקרבן :
הושלא מן המוקף
 בירושלמי [ריש]
 פרק ב' דתרומות מנין שהתמה
 מעשר נטלת שלא מן המוקף :
 מכל מעשרותיכם אחד ביהודה
 ואחד בגליל :
בבכורים כתב הרמב"ם
 מובא הוא כי

א אם הלכה
 ב אם הלכה
 ג דין פסח
 ד הלכה
 ה דין פסח
 ו דין פסח
 ז דין פסח
 ח דין פסח
 ט דין פסח
 י דין פסח
 יא דין פסח
 יב דין פסח
 יג דין פסח
 יד דין פסח
 יו דין פסח
 יז דין פסח
 יח דין פסח
 יט דין פסח
 כ דין פסח
 כא דין פסח
 כב דין פסח
 כג דין פסח
 כד דין פסח
 כה דין פסח
 כו דין פסח
 כז דין פסח
 כח דין פסח
 כט דין פסח
 לו דין פסח
 לב דין פסח
 לג דין פסח
 לד דין פסח
 לה דין פסח
 לו דין פסח
 לז דין פסח
 לח דין פסח
 לט דין פסח
 לו דין פסח
 לב דין פסח
 לג דין פסח
 לד דין פסח
 לה דין פסח
 לו דין פסח

לקרקע ועושה אדם כל שדה בכורים
והיבב באחריותם וטעונים קרבן ושיר
 ותנופה ולבנה : ה תרומת מעשר
 שוה לבכורים בשתי דרכים : ולהרומה
 בשתי דרכים נטלת מן הטחור עד
 השמא וישלא מן המוקף בכורים
 ואוסרת את הגורן : ויש לה שעור
 פתרומה : ואתרוג שוה לאילן בשלשה
 דרכים : ולירק בדרך אחד : שוה לאילן
 בערלה וברבעי : ובשביעית : ולירק
 בדרך אחד : שבשעת לקיטתו עשורו
 דברירבן גמליאל : רבי אליעזר אומר
 שזה לאילן בכל דבר : ודם מהלבי
 שתיים : שוה לדם בהמה : להבשיר ארז
 הזרעים ודם השרץ : אין חייבין עליו :

ב כו

שדה וכו' : קושרו בגמיו ואומר הרי אלו בכורים : ועושה אדם
 כל שדה בכורים : דכתב בכורי כל מראשית כל : וטעונים
 קרבן : כאשר בכורים שמחה ושמחה בכל הטוב : ונאמר להלן
 (דברים כו) וזבחת שלמים ואכלתם שם ושמחתם : מה להלן
 שלמים אף כאן שלמים : ושיר

נאמר כאן בכל הטוב ונאמר להלן
 (חוקא ל'ג) בשיר עגבים יפה
 קיל ומטיב נגן : ותנופה כתיב
 הכא ולקח הכהן הטמא מידך
 וכתיב הכהן (ויקרא ז) ידיו
 תביאנה את אשי ה' מה להלן
 תנופה אף כאן תנופה : ולבנה
 שילן בירושלים כל לילה של אף
 היום שהציא הבכורים דכתיב
 (דברים יו) ופנית בבקר והלכת
 לאהלך : הא כל פירות לא יהו
 אלא בבקר : הנטלת מן הטחור
 על הטמא : דהא דאין תרומה
 נטלת מן הטחור על הטמא היינו
 טעמא משום דנטינן מוקף
 ומייסינן דלמא לא מוקף דמסתמי
 דלמא נגע הטחור בטמא : והאי
 טעמא ליבא לחומר הכא דהא
 פתרומה שלא מן המוקף : ויש לה

שעור כתרומה : שהתרומה נתנו בה חכמים שעור תרי ממה :
 ו שוה לאילן : דאולינן בתר חנטה ומזין לוג לעולה משעת
 חנטה וכן לרבעי : וכן לשביעית דאם נחנט בשביעית ונגמר
 בשביעית מותר ומ"מ כטור מועשר דלענין מעשר אולינן בתר
 לקיטת כדון ירק וכיון דללקט בשביעית פטור מועשר : וז' דם
 מהלכי שמים : היינו דם האדם כמו דם חללין : להכשיר
 את הקרעים : לקבל טומאה כמו דם בהמה דכתב ביה (שם)
 יב) על השרץ משפכנו כמים : ודם השרץ : כלומר וסיה
 דם מהלכי שמים לדם השרץ שאין חייבין עליו משו דם ודוקא
 פשהתרו בו משום דם אין חייבין על דם השרץ : אבל אם
 התרו בו משום שרץ לוקה שדם השרץ כבשרו הוא :

ס כו

מאחר שהוא חפשי הבכורים ממקלת האילנות מספיק לו
 על שאר אילנות : וזהו ענין שלא מן המוקף ואפשר בבכורים
 להפריש מן הטחור על הטמא אחר לקיטתן לפי שהפירות
 אינם מקבלים טומאה בעודם מחוברים לקרקע ע"כ :
 ויש לה שעור : עיין במשנה ג' ומה שכתבתי שם :
 ו אתרוג שוה לאילן בשלשה דרכים : עיין מה שכתבתי
 בריש יומא ובזריש קדושין :
ולירק בדרך אחד : משום דגדל על כל מים כדאמר
 בראש השנה (דף י"ד) ותבואה ואילנות גדלים
 על מי גשמים ואתרוג גדל על כל מים שמסקים אותו תמיד
 כירק כדאמרין בשמעתא קמייתא דקדושין : כך לשון רש"י
 פרק לולב הגזול דף ל"ט : והא דגדלים וכו' כתבתי במסכת
 שביעית משנה ו' פרק ב' : וכתבו הקו"ם דלולב הגזול ואם
 תאמר ואנאי לא אולינן באתרוג בתר לקיטת לכל דבר כיון דגדל על כל מים כירקיוש לומר משו דדרשינן בפ"קא דראש השנה
 גבי ערלה פעמים שברביעית ואסור"ש משו ערלה כמו שכתבתי בס"ד בפרק קמא דראש השנה בדבור המתחיל לנטיעה וכו' :
 לערלה פירש הר"ב מוזנים לו שלש לערלה משעת חנטתו : פירוש השנה השלישית מוזין לו לחניטתו אבל מספר הסלסה
 שנים מוזין משעת קליטתו ובתפוש בריש ראש השנה : וברבעי כמאן דאמר נטע רבעי עיין במשנה ב' פרק ה'
 דמעשר שני : וכן כתבו התוספות פרק ג' דסוכה דף ל"ט :

ובשביעית פירש הר"ב דאם נחנט בשביעית ונגמר בשביעית מותר : והרמב"ם פירש שאם נגמר בשביעית ונכנס השמינית
 ועדין האתרוג באילן אותו האתרוג : הפקר כדון פירות שביעית ושני הפירות בירושלמי : בבל דבר' כיון
 ששם ואין בו חלוק לא קצני דרכים כדתי' ת"ק הכי איתא בגמרא ריש קדושין וכתבתי שם בדבור המתחיל בג' דרכים וכו' :
 ז דם מהלכי שמים : פירש הר"ב היינו דם האדם [וכן פירשו הרמב"ם והר"ש] ונריך לי עיון דמי שכי ליה לאתנא למתני דם
 הא' להדין ולעדן דתני לישנא דפסיקא : הכולל כל מיני אדם לכל הדעות מה שלא היה יכול לכלול במלת אדם למי' דבמות
 דף ס"א ח' ובבא מניעא דף ק"ד ב' ובריות דף ו' ב' אין אומות העולם קרוין אדם : פן נראה ל' :
 ס כו

ח כוי כחצ' חר"ב ויש אומרים שהוא חיל
דבר ויש אומרים שהוא חיס העל הנביא ויהי צריח
בפני עצמה הוא ולא הכריעו בו חכמים אם היה חיל אם
בהמה : מ טעון כסוי כנסת חיה למחלה ואין מברכין על

ח כוי יש בודרכים שוה לחיה ויש בו
דרכים שוה לבהמה ויש בודרכים שוה
לבהמה ולחיה ויש בודרכים שאינו שוה
לא לבהמה ולא לחיה : מ כיצד שוה
לחיה דכו טעון כסוי כנסת חיה ואין שוחטין
אותו ביום טוב ואם שחטו אין מכסין את
דמו והלבו מטמא בטומאת נבלה בחיה
ומביאתו בספק ואין פודין בו פטר חמור :
י כיצד שוה לבהמה חלבו אסור בחלב
בחמה ואין חייבין עליו כרת ואינו נלקח
בכסף מעש' לאכול בירושלים והייב בזרוע
ולחיים וקבה רבי איעזר פומר שהמוציא
מחברו עליו חרייה : יא כיצד אינו שוה
לא לחיה ולא לבהמה : יא אסור משום
כלאים עם החיה ועם הבהמה הכותב
חיתו ובהמתו לבנו לא כתב לו את הכוי
אם

כסוי כיון דספק הוא : ואין
שוחטין אותו ביום טוב לפי
שאסור לכסות את דמיו ולצ"ג
דאפר כויה מוכן הוא מוכן
לודאי ואינו מוכן לספק :
כטומאת נבלה כחיה : לחלב
בהמה טהור טהור הוא
כדליפין מן חלבו נבלה וחלב
טרפה יעשה לכל מלאכה (ויקרא
ו) ומשום דספק בהמה הוא
וחלבו טהור ספק חיה וחלבו
טמא לפיכך טומאתו ספק :
ואין פודין בו פטר חמור טמא
חיה הוא ורמזא חמר שמות
לד' ופטר חמור תפדה צעה
והיא ספק שה ספק צבי :
חלבו אסור כחלב בהמה כחלב
שור וכשכ ועו : ואין חייבין
עליו כרת להביא טמאת על
שגתו והיה שחין לוקין עליו :
ואינו נלקח בכסף מעש' לאכלו
בירושלים דשמא בהמה הוא

ואין לוקחין בהמה נפש תחוב הכסף מעש' [אלה] להקריבם
שלמים : וחייב בזרוע ובלחיים ובקבה דמרבין להו מקרא
דכתיב (דברים יח) אם שה לרבות את הכוי : שמע"ה
דחמר ליה בעל הבהמה לבקן איתו ריחיה דמין בהמה הוא
ושקול והלכה כר' אליעזר : יא לא כתב לו את הכוי אף
עפ"י שכתב לו שניהם לא היה דעתו אלא על ודאי בהמה או
ודאי חיה ורמז"ס פירש שאם כתב לו בהמתו לצד לא קנה
את הכוי דחמריק ליה איתו ריחיה דבהמה הוא ואם כתב לו
חיתו לצד חמריק ליה איתו ריחיה דחיה הוא יראה מדבריו
שאם כתב לו שניהם קנה ממה נפשך : אם

ח כוי כחצ' חר"ב ויש אומרים שהוא חיל
דבר ויש אומרים שהוא חיס העל הנביא ויהי צריח
בפני עצמה הוא ולא הכריעו בו חכמים אם היה חיל אם
בהמה : מ טעון כסוי כנסת חיה למחלה ואין מברכין על

א קלוטין ב
מולין קני
ב מ"י פירוס
מסיעה טו"פ
י"ד ס"ח
ב ב"ב פ'
מולין טמאה
מ"י ט"ב פ'
טו"ב א פ'
ג ב"ב פ'
מולין טמאה
מ"י ט"ב פ'
טו"ב א פ'
ג ב"ב פ'
מולין טמאה
מ"י ט"ב פ'
טו"ב א פ'
ג ב"ב פ'
מולין טמאה
מ"י ט"ב פ'
טו"ב א פ'
ג ב"ב פ'
מולין טמאה
מ"י ט"ב פ'
טו"ב א פ'
ג ב"ב פ'
מולין טמאה
מ"י ט"ב פ'
טו"ב א פ'

וכן אמרו כוי צריח בפני עצמה
היא ולא הכריעו בו חכמים וכו'
והא מפליג פליגי דמר אמר
מורכב ומר אמר צריח וכו' :
ובחבורו פ"ט מהל' בכורים פוסק
דכוי צריח וכו ואינו מורכב
ומה שכת' הר"ב וי"א כו' צריח וכו'
עיינ בסוף פ"ה דגזיר ומ"ט פ"ט
ט ואין שוחטין אותו ביום
טוב משום דהני
דטעון כסוי חטריק למתני
דאין שוחטין אותו ביום טוב כי
היכי דלא טעמ' לומ דודאי טעון
כסוי ואסור כירה מוכן הוא
לנביא חלבו אינו ענין לשוה
לחיה כלל :
בטומאת נבלה כחיה עיין
דמשנה תשיעית
פרק בתרא דעוקלין :
ואין פודין בו פטר חמור
וכל טקן דאינו קרב לגבי
המוצא ולהכי לא חטריק למתני :

י ואין חייבין עליו כרת פירש הר"ב להביא חטאת וכו'
כלומר דאלו כרת גופיה הא קמי שמיא גליא אכל
הרמז"ס והר"ש לא כתבו כן אלא פירשו דלמא חיה הוא וגרסה
לי טעמם דהא מכל מקום בספק אכלו ולפיכך א"ע שהוא מוזק
אין עונשו כרת : ואינו נלקח בכסף מעש' לאכול בירושלים
פירש הר"ב דשמא בהמה הוא ואין לוקחין בהמה לצד תחוב
הכסף מעש' והוסיף ר"צחצ' בר מלכי צדק (המפרש סוף
מסכת זו בסדר המשנה דגמרא) וז"ל גם לקנותן לזבחי שלמים
אינו יכול דלאו בהמה ודאי הוא הלכך אינו נקנה כוי כלל
בירושלים בכסף מעש' ע"כ * ופשוט הוא וקשיא לי דהוי ליה
לתנא לשנות זה הדין במשנה דלקמן שאינו שוה לא לחיה ולא
כתיב פירוש אחר * וז"ל כלומר אינו צעפה שהיו לוקחים בהמה לצד תחוב הכסף מעש' עכ"ל * ור"ל מ"ט הר"ב
במשנה ד' פ"ק דמעשר שני שבאשונה היו לוקחים וכו' * ולפירוש הזה כתיב קלת הא דהני בירושלים דקוין בהמה לבשר
תחוב דלאו חוץ לירושלים אסור כדתנן התם במשנה ו' * וכומו שפסק הרמז"ס בפ"ז מהלכות מעשר שני סי' ט"ז ותכן לאכול
דאלו להקריב פשיעא דאינו נקנה * וצריך לומר דאגב תנייה דלא תימא הואיל ושוה לבהמה דנלקח ובעיין שפיר שתי לעיל * וכן
צריך לומר לפירוש הרמז"ס דמערש ואינו נלקח וכו' לפי שהוא ספק בהמה והיא אפשר להקריבו שלמים לפי שהוא ספק חיה ע"כ *
והא אגב צעפה לבהמה קיימין אלא דאגב תני ליה * ומכל מקום קושיא הראשונה במקומה עומדת : רבי אליעזר פומר
וכו' ור"א החי אם למה לי מצעי ליה לחלק ורבנן וכו' * גמרא פרק י' דמולין דף קל"ב ומ"ש הר"ב והלכה כר"א * כן כתב
הרמז"ס בפירושו אכל בחבורו פ"ט מהלכות בכורים פסק דמייב : יא הכותב חיתו ובהמתו לכתב הר"ב צעם
הרמז"ס או או חקתי וכן כתב בפירושו :

בכורים פרק ב

תוספות יום טוב

אם אמר הריני נזיר שזה חיה או בהמה • צון שאמר הריני נזיר שזה חיה • צון שאמר הריני נזיר שזה בהמה • דספק אסורא לחומרא • ואשילו אחר הריני נזיר שזה חיה ובהמה • או שזה אינו לא חיה ולא בהמה ה"ז נזיר משפק •

פרק ג כיצד

ואשילו לא נגמר הפרי דכתיב (בכורים כו) הנה הבאתי את ראשית פרי בשעת הבאה הוא פרי אבל בשעת הפרסה אין צ"ל שיהיה פרו אלף אפי' בוסר ואפי' פגין • הרי אלו בכורים • וא"ל לקרות עוד שם אחר לקטתן • ל שמעון אומר אפי' חזר וקרא שם דדריש ולקחת מראשית כל פרי האדמה מה בשעת הבאה פרי אף בשעת הפרסה פרי דבשעת קריאת שם צריך שיהיו הפירות בתלוש כמו בשעת הבאה • ואין הלכה כרבי שמעון • ב כל העירות שבמעמד • מתכנסות לעיר של מעמד ולגין ברת"ב של עיר • ולא חזו נכנסין לבתים • ולמושבים היה הממונה אומר קימו ובעלה ציון אל בית ה' אלהינו • הקרובים מביאים התאנים • והענבים • והרחוקים מביאים גרוגרות • וצמוקים • והשור הולך לפנייהם וקרניו מצופות זהב • ועטרת של זית בראשו החליל מכה לפנייה עד שהגיעו קרוב לירושלים • הגיעו קרוב לירושלים • שלחו לפנייהם • ועטרו את בכוריהם • הפתח

אם אמר הריני נזיר שזה חיה או בהמה • וכאב הר"ב ואפי' אם אמר הריני נזיר שזה חיה או אפסא ומשום הכי הוא דמני לה בהך בגא ויהי יכול לשנות בכל הבנות שזה לחיה באומר הריני נזיר שזה חיה • ושה לבהמה באומר שזה בהמה • ושה לזיה ולבהמה

אם אמר הריני נזיר שזה חיה או בהמה יהר' הוא נזיר • ושאר כל דרכיו שוים לחיה • ולבהמה וטעון שחיטת כהן וכוה • ומטמא משום נבלה • ומשום אבר מן החי כותובה: פרק ג כיצד מפרישין הבכורים יורד אדם בתוך שדהו ורואה האנה שבפרה אישכול שבכר רמון שבכר • קושרו בגמיו ואומר הרי אלו בכורים • ורבי שמעון אומר אפי' כן חזר וקרא אותם בכורים • מאחר שיתלשו מן הקרקע • כיצד מעלין את הבכורים • כל העירות שבמעמד • מתכנסות לעיר של מעמד ולגין ברת"ב של עיר • ולא חזו נכנסין לבתים • ולמושבים היה הממונה אומר קימו ובעלה ציון אל בית ה' אלהינו • הקרובים מביאים התאנים • והענבים • והרחוקים מביאים גרוגרות • וצמוקים • והשור הולך לפנייהם וקרניו מצופות זהב • ועטרת של זית בראשו החליל מכה לפנייה עד שהגיעו קרוב לירושלים • הגיעו קרוב לירושלים • שלחו לפנייהם • ועטרו את בכוריהם • הפתח

א נזיר לר' חיי תב ס"א נזירות ס"א ב י"א פנ ס"א בכורים ס"א ג ח"י פל ס"א ח"י פנ ס"א ד ח"י פנ ס"א ט ס"א ה ח"י פנ ס"א טו

קריאת השם צריך שיהיו העירי' בתלוש ואינו יודע הכי מפיך ליה מצ"י דהא אף בתחובי פרי הוא ובפרט לאחר שנגמ' בשולו: בכל העירות שבמעמד • פירש הר"ב ישראלים היו שלוחי וכו' ועיין עוד בפירושו למשנה ב' פירק דתענית: ג והחליל עיין בפירוש משנה דלק"ן ומשנה ג' ערק ב דערכין ומ"ש שם: שלחו לפנייהם שלוחים להודיע לאנשי ירושלי' הרמב"ם בחבורו סוף פ"ד: ועטרו את בכוריהם • עיין במשנה ט"ו ומה שכתב הר"ב ואם מביאים ענבים היה מראה המאבים וכו' הוא שדון לתאנים ושאר פירות וו"ל הרמב"ם ואם היו הכל הטובים היה מראה הטוב והיפה שכלם: הפתח

רענן כזו הויה: ועטרו את בכוריהם • וכיחד מעטרים מי שהיו בכוריו גרוגרות • מעטרו בתאנים לחים ומי שהיו בכוריו צמוקים מעטרו בתאנים לחים • ואם מביאים ענבים היה מראה הטוב והיפה שכלם: הפתח

הפחות סגני כהונה : והגזברים : הממונים על ההקדש : ולפי כבוד הנכנסים : לפי רוב הנכנס' היו יונאים : אם מרובים : ומרובים : ואם מועטים מועטים : כל בעלי אומיות שכירי אילים עומדים מפניהם : אף על גב דאין בעלי אומיות

הפחות פירש הר"ב סגני כהנה . וכן פירש הרמב"ם . ולכאורה כונתם להפחות הסגנים דתנן הם שני שמות נרדפים ועל מינוי אחד הונחו . אבל לשון הרמב"ם בחבורו סוף פרק ד' כתב הפחות והסגנים . ולפי זה נראה

חיובים לעמוד מפני תלמידי חכמים בשעה שעושים צמלאכתן כדי שלא יתבטלו ממלאכתם מכל מקו היו חיובים לעמו' מפני מביאי בכור' דחביבי' מצוה בשעתה ומטעם זה עומדי' מפני נוסאי המטה שהמת זה : ומפני נוסאי המטות לצדי' מיל' : ד החליל : מין כלי זמר וקולו כשמע למרחוק : היה נוטל הסל על כתפו . לפי שהיה נרדף ליתנו מידו ליד כהן דלתיב (דברים כו) ולקח הכהן הענף מידך : ה הגזלות שעל גבי הסלים : שהיו תולים מאחורי הסלים של בכורים תורים ובני יוני' ולא על גבי הסלים ממש שלא יטנפס והן קרבי' עולות : ומה שבידס : רמב"ם פירש הגזלות שהביאו בידס שלא תלאוס אחורי הסלי' . ולי נראה ומה שבידס הכורים שהביאו בידס : ו רבי יהודה אומר עד ארמי או בד אבי ואוחזו

הפחות . הסגנים והגזברים יוצאי לקראתם לפי כבוד הנכנסים . היו יוצאים וכל בעלי אומיות שבירושלים עומדים לפניהם ושואלין בשלומם . אחינו אנשי המקו' פלו' באתם לשלום : ד' החליל מכה לפניהם עד שמגיעין להר הבית הגיעו להר הבית . אפי' אגריפס המלך נוטל הסל על כתפו . ונכנס עד שמגיע לעזרה . הגיע לעזרה . ודברו הלוי' בששיר : ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבילי תהלים . ה הגזלות שעל גבי הסלים היו עולות . ומה שבידס נותנים לכהנים : ו' עודהו הסל על כתפו . קורא מהגדתי היום לה' אהיך . (דברים כו) עד שגומר כל הפרשה . ר' יהודה אומ' עד ארמי או בד אבי . מוריד הסל מעל וכתפו ואוחזו

דהסגנים סגני לוייה . וכלפי סגני לוייה קורא לסגני כהונה בשם יותר נכבד והוא הפחות ששם זה מעין שם מלוכה הוא . כמה דאמרי (חגי א) זרובבל פתח יחודה (נחמיה ה) לחם הפחה לא חללתי ואין להגיע במשנה והסגנים בוי' ו' שכן אמה מוצא שם חס ויפת : יששכר זבולון ובנימין וכן רבים : ד אפילו אגריפס המלך . ממלכי בית שני בעל נפש גדולה ושרר' רבה הרמב"ם : הומה שבידס יזה שכתב הר"ב ולי נראה וכו' וכדצרי' כתב הרמב"ם ד בהשגותיו צ"ג : ו הגיע לארמי או בד אבי . אמתן להנא קמא שהרי הרמב"ם העתיק כל זה בחבורו בסוף פרק ג' . וכלן בפירושו כתב דאין הלכה כרבי

יהודה . ואין לפרש דלרבי יהודה אינו קורא אלא עד ארמי דבהדיא כתיב וענית ואמרת ארמי . אלא דבא פליגי חי כוי ד כהן עם הבעלים כשהוא קורא ארמי אי לא . ויש לפרש ששני דרכים האחד דתנא קמא סבורא ליה שאין הכהן מניח ידו אלא להניף קודם הקריאה ומניחו והבעל כוכל בלבד וקורא . ויהיה וקורא מארמי וכו' ומניחו וכו' הכל שב אל הבעל בלבד . ומעשה הכהן נגמר בצמרו ומניחו וכו' הוי פסטה דקרא ולקח הפה' הענף מידך והניחו לכני מזבח וכו' . והדר וענית ואמרת ורבי יהודה סובר דהאי והניחו היינו והנחת דכתיב בהר קריאת ארמי וגו' . והכי האמר קרא והניחו וקודם לכן וענית ואמרת כדאמרין בפ"ק דסוטה דף ג' ועבר עליו רוח קנאה וכבר עבר וז"ל רש"י בפירוש החומש והנחתו מגיד שנוטלו אחר הנחת הכהן ואוחזו בידו כשהוא קורא וחוזר ומניף ע"כ . וזה כדעת הת"ק לפי מה שפירשתי שהכהן אין ידו עם הבעלים בשעת הקריאה ויהיה פירושו עודהו הסל על כתפו קורא מהגדתי עד שגומר . הכי קאמר עודהו הסל על כתפו קורא מהגדתי ואין יד כהן עמו . לפי שאע"פ שמהגיע לארמי הניף הכהן עמו זהו בלבד בין הקריאות כשסיים הגדתי קודם שהחיל ארמי אבל משהחיל ארמי כבר הניחו הכהן כמו שכתב דכ"פ ור' יהודה אומ' עד ארמי מארמי ואילך . הכהן ידו עם יד הבעלים עד גמר הקריאה . אבל מה שכתב רש"י וחוזר ומניף זה לדעת תנא דרשב"י . והר"ר אליהו מזרחי כתב ואחר הקריאה מניח הכהן את הכל לפני מזבח ה' ע"כ . ולפי זה נפרש בהפך דתנא קמא דאמר עודהו הסל על כתפו קורא מהגדתי עד שגומר הכי קאמר עודהו הסל על כתפו מתחיל לקרות והגדתי ואין גמר מעשה עד שיגמור כל הפרשה שאע"פ שמוריד הסל כמו שפירש אח"כ בסוטה והכהן יניח ידו עמו . הנה לא יניחו הסל עד שיגמור כל הפרשה דוהניחו קמא היינו והנחת דכתרא וכמו שכתבתי לעיל לרבי יהודה . ורבי יהודה אומר עד ארמי שקודם שיקרא ארמי כבר הניח הכהן הסל ונגמר מעשה שהרי הונח הסל לפני מזבח ה' . וכללתי בכל זה מפני שהרמב"ם והר"ב כתבו ואין הלכה כרבי יהודה . אבל אחרי שמתאספי הרבה ששנויים בלשון מחלוקת ולא באו אלא לפרש מהם בפרק ב' דכ"ה ובפרק ו' דחגי' . וריש ערלה ופרק קמא ופרקי"ג ופרק ט"ו דשבת . ופרק ב' דפסחים וריש פרק ג' דביצה ופרק קמא דמעניש ופרק ד דמגילה . ופרק קמא דחגיגה ופרק ו' דמכות ופרק ו' דמנחות . חולין ועריבין וכלים ומקואות . ועיין מה שכתבתי בשם הרמב"ן בפרק ו' דנדרים משנה ג' . ואחרי שכן הנה גם במשנתנו נרדף לומר דרבי יהודה לא בא לחלוק אלא לפרש דברי תנא קמא דזהו שאמר עודהו הסל על כתפו קורא מהגדתי עד וכו' . דלש' למימרא דפל' זה בעוד הסל על כתפו שזה אינו אלא

א קדושין לג' : ט"ו כד : ט"ו ס' הל' ו' ע"ג : ט"ו ב' ח"י' ס' : ב' מנחות כ"ג : ח"י' ע"ג סה"ל : ד ס' ס' :

א' ח' י' כ' כ"ב
כ"ג כ"ד כ"ה
כ"ו כ"ז כ"ח
כ"ט ל'

אלא עד ארתי וכו' ומשהביע לארתי וכו' מוריד וכו' ומתא
קמא לא נחית לפרושי מאי דעביד ביני בני אלא התחלת
הענין הוא אומר שבעוד הסל על כתפו מתחיל לקרות
הגדתי ומה שאומר וגומר כל הפרשה אינו מוסב על עזרה
הסל על כתפו אלא אומר שגומר
הפרשה כולה ולא ביאר באיזה
ענין ואתא ר"י ומבאר והולך
ומיהו אין הכרע אי יד הכהן
עם יד הבטלים עד במירא ואין
כאן אלא הנחה אחת או שיש
כאן שתי הנחות שלאחר
שהניף מניחו הכהן והבעל
חוזר ונטלו וקורא :

ואוחזו בשפתותיו וכו' ומניחו וכו' מניחו ידיו תחתיו
היה על ידו של כהן אלא שהבעלים אוחזים הסל בשפתותיו
למעלה בשעת הנוספה ואלא כדברי האומר כהן מניחו ידו
תחת יד הבטלים ומניף : בלד המזבח בקרן דרומו מערב :

ואוחזו בשפתותיו • וכהן מניחו ידו תחתיו
ובניפו וקורא מארמי אובד אבי עד שהוא
גומר כל הפרשה • ומניחו בצד המזבח
והשתחויה ויצא : ז' בראשונה כל מי
שיודע לקרות קורא • וכל מי שאינו יודע
לקרות מקריין אותו • נמנעו מלהביא •
התקינו שיהו מקריין את מי שיודע • ואת מי
מי שאינו יודע : ח' העשירים מביאים
בכוריהם בקלתות של כסף ושל זהב •
והעניים מביאין אותם בסלי נצרים של
ערבה קלופה • והסלים והבכורים ניתנין
לכהנים :

וכתחוב ואלא • מכלן משמע
שלא היה מניף כי אם הנוספה
אחת בשעת הקריאה בלבד •
ותנא דספרי מנריך שמי
תוספות אחת בשעת הקריאה
דכתיב (דברים כו) ולקח הכהן
הטעם מידך והניחו וגמרינן
יד יד מידיו תביאנה את אשי
ה' (ויקרא) מה להלן תוספה
אף כאן תוספה • והשנית לאחר
שהסלים הקריאה דלאחר
הקריאה כתיב והנחתו לשון
לך נחה את העם (שמות לב)
דהיינו תוספה • שמויך ומביא •
מעלה ומוריד : ז' נמנעו
מלהביא • מפני הבושה שאינו
יודע לקרות • והסמכות אקרא דכתיב
(דברים כו) וענית ואמרת ואין עניה אלא מפי אחר : ח'
בקלתות של כסף ושל זהב • קוסות מנוסות כסף וזהב • הסלים
ובכורים נתנים לכהנים • סלי עניים נתנים לכהנים
וקלתות של עשירים מחזירים להן • מכלן אמרו דתר עניא
אלא עניותא :

העתיק סוף פרק ג' מהלכות בכורים ואוחזו בשפתותיו • ושב
הלאתי בתוספות בפרק ה' דמנחות דף ס"א דתתק יד לאו
דוקא אלא הבעל אוחזו בשפתותיו • ומיהו הביאו הירושלמי
דמוכה שתתק יד ממש ואעתיקוהו בריש פרק ג' דסוטה עיין
סס • וכן עיין בסוף פרק ט' דמנחות שם כתיבתי ושוב למה
שמקשים התוספת דאי דוקא הוה כהן חליפה דלא עדיפא יד
בעל מיד כהן • וא"כ יש מחלוקת ביניהם וכדברי הר"ב :

ואוחזו בשפתותיו • פירש הר"ב
הר"ב ושלל כדברי
האומר כהן מניחו ידו תחת
הבטלים והיה קשה עלי לעשות
מחלוק' ביניהם שהרמב"ם צ"ח
מהלכות משעה הקרבנות כתב
מניחו ידו תחת יד וכו' • ואעפ"כ

בצד המזבח • פירש הר"ב בקרן דרומית מערבית ירושלמי דכתיב (ויקרא ו)
תלמוד לומר (שם) אל פני המזבח • אי לפני המזבח יכול בדרום (שם הכבש וקרא פני המזבח) תלמוד לומר לפני ה'
הא כוונת מגישין על קרן דרומית מערבית • וכן בבבלי פרק הקומץ רבה דף י"ט : ז' וכל מי שאינו יודע לקרות • שמקרא
בכורים בלשון הקדש כדמתן במשנה ג' פרק ז' דסוטה והרמב"ם כתב זה בשם כפרי ולא ידעתי למה • שבאותו לשון ענינו שנו
במשנתנו דסוטה וכתב עוד שלא היו כולם יודעים לשון הקדש כמו שמתבאר בעזרה • ח' בצורים של ערבה קלופה • נצרים
הם ענפים או שבטים כמו וכנר משרשיו יפרה [ישעיה י"א א'] ופי' קלופה כפיסירין קליפתה הרגום מחשוף הלבן קליף הרמב"ם :
והסלים וכו' נתנים לכהנים • לשון הר"ב כלי עניים נתנים לכהנים וקלתות של עשירים מחזירים להם מכלן אמרו
בתר עניא אולא עניותא • וקשיא לי דאי הכי עניים מתביישים ולמה לא תקנו כדרך שקנו נכסים המתות
להטביל כל הכלים וכו' כדי שלא יתביישו המתות נדות [ל' הגדות חיות כ"ל] • כדפירש הר"ב במשנה ד' פרק י' די בכת
נדה ולתקנו שהם העשירים יביאו בסלים נצרים • ואשכחן יותר דומה לזה הנדון שלנו שתקנו לענין בית האבל • כדאיתא
בסוף מ"ק בראשונה היו מוליכין לבית האבל עשירים בקלתות של כסף ושל זהב • ועניים בסלי נצרים • והוא עניים
מתביישים • התקינו שיהו הכל מוליכים בסלים של נצרים • ויש לומר דמשום כבוד בית אלהינו ומשום תו לא חשו על שיתביישו
העניים • ומ"מ זה שכתב הר"ב וקלתות של עשירים מחזירים להם נראה לי שלא דק • שכן בפרק החובל דף ז"ב אמרו בזה
הלשון הסלים והבכורים נתנים לכהנים והעשירים לא היו נתנים סלותיהם לכהנים • ואם תאמר בשלמא לפירש הר"ב נראה דגם
העשירים היו נותנים קלתותיהם אלא שהיו מחזירים להם • אב' ללישנא דגמרא כי היכי דהעשירים לא היו נותנים עניים נמו
לא לתנו להם • ונריך לומר דאדרבה זה היה להם בגמי יותר שלא יתנו הסל לכהן עם הפירות והכל לבדו אינו נחשב ובספרי
ולקח הכהן הטעם מידך מכלן אמרו העשירים מביאין בכורים בקלתות של כסף ושל זהב ועניים בסלי נצרים של ערבה קלופה •
והסלים נתנו לכהן שבביל לזכות מתנה לכהן ע"כ • שהעניים מביאין מעט ועם הסל יהיה נחשב מתנה : ט' רבי

תלמוד לומר (שם) אל פני המזבח • אי לפני המזבח יכול בדרום (שם הכבש וקרא פני המזבח) תלמוד לומר לפני ה'
הא כוונת מגישין על קרן דרומית מערבית • וכן בבבלי פרק הקומץ רבה דף י"ט : ז' וכל מי שאינו יודע לקרות • שמקרא
בכורים בלשון הקדש כדמתן במשנה ג' פרק ז' דסוטה והרמב"ם כתב זה בשם כפרי ולא ידעתי למה • שבאותו לשון ענינו שנו
במשנתנו דסוטה וכתב עוד שלא היו כולם יודעים לשון הקדש כמו שמתבאר בעזרה • ח' בצורים של ערבה קלופה • נצרים
הם ענפים או שבטים כמו וכנר משרשיו יפרה [ישעיה י"א א'] ופי' קלופה כפיסירין קליפתה הרגום מחשוף הלבן קליף הרמב"ם :
והסלים וכו' נתנים לכהנים • לשון הר"ב כלי עניים נתנים לכהנים וקלתות של עשירים מחזירים להם מכלן אמרו
בתר עניא אולא עניותא • וקשיא לי דאי הכי עניים מתביישים ולמה לא תקנו כדרך שקנו נכסים המתות
להטביל כל הכלים וכו' כדי שלא יתביישו המתות נדות [ל' הגדות חיות כ"ל] • כדפירש הר"ב במשנה ד' פרק י' די בכת
נדה ולתקנו שהם העשירים יביאו בסלים נצרים • ואשכחן יותר דומה לזה הנדון שלנו שתקנו לענין בית האבל • כדאיתא
בסוף מ"ק בראשונה היו מוליכין לבית האבל עשירים בקלתות של כסף ושל זהב • ועניים בסלי נצרים • והוא עניים
מתביישים • התקינו שיהו הכל מוליכים בסלים של נצרים • ויש לומר דמשום כבוד בית אלהינו ומשום תו לא חשו על שיתביישו
העניים • ומ"מ זה שכתב הר"ב וקלתות של עשירים מחזירים להם נראה לי שלא דק • שכן בפרק החובל דף ז"ב אמרו בזה
הלשון הסלים והבכורים נתנים לכהנים והעשירים לא היו נותנים סלותיהם לכהנים • ואם תאמר בשלמא לפירש הר"ב נראה דגם
העשירים היו נותנים קלתותיהם אלא שהיו מחזירים להם • אב' ללישנא דגמרא כי היכי דהעשירים לא היו נותנים עניים נמו
לא לתנו להם • ונריך לומר דאדרבה זה היה להם בגמי יותר שלא יתנו הסל לכהן עם הפירות והכל לבדו אינו נחשב ובספרי
ולקח הכהן הטעם מידך מכלן אמרו העשירים מביאין בכורים בקלתות של כסף ושל זהב ועניים בסלי נצרים של ערבה קלופה •
והסלים נתנו לכהן שבביל לזכות מתנה לכהן ע"כ • שהעניים מביאין מעט ועם הסל יהיה נחשב מתנה : ט' רבי

מן מעשרים את הבכורים חוץ משבעת המינים מקיפין את הסלים שבבכורים בהם מפירות נאים ומשובחים ואף על פי שאינם משבעת המינים כגון פריש ואתרוג ופיולא בהן והוא הדיון שיכולין לעטר מפירות שגדלו בחוצה לארץ רבי עקיבא

ט רבי שמעון בן גנס אומר מעטרין את הבכורים חוץ משבעת המינים רבי עקיבא אומר אין מעטרין את הבכורים אלא משבעת המינים רבי שמעון אומר שלש מדות בבכורים הבכורים ותוספת הבכורים ועטור הבכורים תוספת הבכורים מין במינו ועטור הבכורים מין בשאינו מינו תוספת הבכורים נאכלת בטורה ופטורה מן הרמאי ועטור הבכורים חייב ברמאי

יא אימתי אמרו תוספת הבכורים בבכורים בזמן שהיא באה מן הארץ ואם אינה באה מן הארץ אינה בבכורים יב למה אמרו הבכורים ככנסת בתן שהיא קוננה מהם עבדים וקרקעות ובהמה טמאה ובעל חוב נטלן בחובו והאשה בכתיבתה בספר תורה ורבי יהודה אומר אין

רבי שמעון היא דאמר לעיל מעשרים את הבכורים חוץ משבעת המינים והוא הדיון מפירות שגדלו בחוצה לארץ ובייבי דאליביה מעטרין בפירות חוצה לארץ הכי נמי התוספת בהם מפירות חוצה לארץ וקמשמע לן הכא שהתוספת שאינה מן הארץ אינה בבכורים יב כספר תורה כלומר וספר תורה נמי הוי כמו בכורים לדיון זה דבעל חוב נוטל בחובו ואשה בכתיבתה פירוש אחר וספר תורה ומותר לקנות בהם ספר תורה ואש"ג דתנא בהמה טמאה אטעריך למתני ספר תורה דלא תימא כל בני נהי דלא חוו לאכילה תוו לשכר שיבא לידי אכילה אבל ספר תורה דלא חיי לשכר שיבא לידי אכילה לפי שאין מוכרין ספר תורה תימא לא קמשמע לן אין

שמעון בן גנס עיין מה שכתבתי במשנה דלקמן

יז ועטור הבכורים מין בשאינו מינו כתב הר"ב ואפילו מפירות שאינם משבעת המינים לדברי ר' שמעון

וכר כתב הרמב"ם והיינו ר' שמעון ותוספת הבכורים דהכא ולא גרסינן לעיל רבי שמעון בן גנס דאיי גרסי רבי שמעון בן גנס סתמא שהוא רבי שמעון בן גנס (כמו שכתב הר"ב במשנה ה' פרק קמא דשבועות) ולמה לו לאוקמיה לרבי שמעון בן גנס אלא לרבי שמעון דלעיל נמי רבי שמעון סתמא הוא וכן נראה מלשונן דמתניתין דלקמן ואל תמה שסוה רבי שמעון קודם רבי עקיבא והררי רבי שמעון בן גנס יוחאי תלמידו של רבי עקיבא הוא כמו שפרקה להקדמת הרמב"ם אבל רבי שמעון בן גנס כתב שם בפרק ד' שהיה דורו לא קשיא שבכר כתבו התוספות בפרק קמא דבבא מציעא דף ד' אברייא דהתם דר' שמעון בן אלעזר תלמידו של רבי עקיבא חולק עמו וזכר

קוד' ליו"ט ואני מצאתי במשנה ז' פרק קמא דמכות כגדון דידן ממש דמשה רבי שמעון קודם רבי עקיבא

ועטור בכורים חייב בדמאי ונריך עיון אי נאכל אף בטומאה הואיל ולא תני בהדיא ובדברי הרמב"ם פרק ב' מהלכות בכורים סי' י"ח גס כן אין הכרע

יא ואם אינה באה מן הארץ כתב הר"ב אי נמי מתניתין רבי שמעון היא וכו' והוא הדיון מפירות חוצה

לארץ וכו' הכי נמי התוספת וכו' מ"ש הוא הדיון מפירות חוצה לארץ ירושלמי אבל הא דבעי למילף מיניה דהוא הדיון לתוספת מלתא דתמיהא הוא דהא חומר בתוספת מצטור כדלעיל דאין לומר מדלא קתני במשנה דלעיל דתוספת בכורים מהארץ ועטור בכורים מחוצה לארץ דהכי נמי לא קתני דעטור בכורים חוץ משבעת המינים אלא על כרחי

קתני דעטור בכורים חוץ משבעת המינים אלא על כרחי מוסד דכלל מין בשאינו מינו הוא אם כן אף מחוצה לארץ בכלל הוא וכן הכא נמי הכל בכלל מין בשאינו מינו יב רמב"ם אמרו עיין מה שכתבתי ב' שנה ו' פרק ב' דערלה ואשרה בכתובתה לגבות מחיים אם נתגרסה אי נמי דתפסה מחיים ואכילו לרבין דהכי מאיר דמתניתין ז' פרקה דכתובות כספר תורה כתב הר"ב כלומר וספר תורה וכו' פירש אחר ומותר לקנות וכו' מהכתוב על מנת לזכור אי נמי ממי שמכר ללמוד תורה ולישא אשה אי נמי משום כדי חייו עיין בבית יוסף טור יורה דעה סימן ר"ע עיין בבית יוסף טור אורח חיים סימן ק"ג ואלא מיהת לשני הפירושים דוק דהאין לא תנן וכפר אלא בספר ורבי יצחק ברבי מלכי נדק

יב כן חייב

סס הל"ה

ד מילין הלא

ה ת"פ סס

סל"ז

אין נותנים אלא לחבר בטובה • אין הכן יכול ליתן הכספים
 אלא לכהן חבר • שאוכל חוליו בטובה • ונותן אותם לו
 בטובה בתורת חסד ונדבה • ואינו רשאי לקנות בהן דבר •
 ואף לא ליתן לכהן שאינו חבר • דכיון שאין עושין בהן
 עבודה • חייבין לתת לא
 מיודהר בהו • נותנין אותם
 לאגשי חסד • ובין חבר ובין
 אינו חבר מחלקין אותם
 ביניהם • כקדשי מקדש • כשאר
 קדשי מזבח • ואע"פ שאין עושין
 בהם עבודה • הואיל ומכניסים
 אותם לעזרה • מודהרין בהו
 ולא אתו לאכלינא בטומאה • והלכה כחכמים •

כסב בסוף סרקין דמיא רבן שיצטון בן גמליאל אומר מוכר
 אדם ספר תורה לישא אשה • וללמוד תורה ומלתא אגב
 אורחיה קמשתמע לן • כי היכי דספר תורה אף על גב דמכרה
 קדושתיה עליה דספר תורה הוא • הכי נמי הכורים בכורי
 נהו ולא נפקי תקדושתיהו
 להאכל לזרים אלא לעולם כריך
 לזבוגי לבו לפהגים טהורים •
 למכליהו בטובה • וסייגו
 דקמי כספר תורה • ע"כ •
 במוצה פירש הר"ב בתורת
 חסד ונדבה • ואינו
 רשאי לתנות בהן דבר • פירש
 הכהן לאחר שגא ידו • ובטובה סליג עם תנא קמא • ובאין
 נותנין אלא לחבר הקאמר • מהדריליה חכמים • נותנין
 אותם לאגשי חסד וכו' • ואף על גב דאין נותנין לרבי יהודה כהנים • נותנים דחכמים בצעלוס •

א מיי"ט ט"ז
סלכא ט

סליק מסכת בכורים

הדרן עלך מסכת בכורים

וכולתו מסבייית דסדר זרעים

מהיקר אף נעים • ש השלמתי סדר זרעים :

ובכין אתחיל סדר מועד • עת להננה כי בא מועד :

האל אשר סייעני להשלים סדר זרעים עם פירש הר"ב • ותוספות י"ט המפוארים • יתן עז להתחיל
 ולגמור שאר הסדרים :

על ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה הרוקד שמחה בר אר"י ז"ל משנאצינבאך
 לע"ע בק"ק דיהרנפורט סמוך לק"ק ברעסלויא :

עד ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה הפרעפן ציהר נפתרי הממונה הירש בר אשר
 לעמלי סג"ל זצ"ל מפעם סמאנסקרייט סמוך לק"ק באמבערג לעת עתה בק"ק דיהרנפורט :

ועד ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה הרוקד שמואל צבי בן מהיר"ד קלוג'מוס
 קלמן זצ"ל מק"ק היטן באך ולע"ע בק"ק דיהרנפורט